

Ohje syringomyelian magneettikuvauksista ja luokituksesta (Syringomyeliaohje)

Kennelliiton hallituksen 3.10.2013 hyväksymä, päivitetty hallitus 7.10.2021.
Voimassa 7.10.2021 alkaen.

Tämä ohje täydentää Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamissääntöä (valtuusto 26.11.2023) ja Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelman ohjetta (PEVISA-ohje, hallitus 24.11.2023).

1 Yleiset määräykset

Koirien perinnöllistä Chiari-epämuodostumaa/syringomyeliaa (jäljempänä syringomyelia) tutkitaan magneettikuvauksella, ja saadut tulokset luokitellaan jalostustiedon keräämistä varten. Suomen Kennelliitto (jäljempänä Kennelliitto) hyväksyy virallisiksi tämän ohjeen mukaisesti annetut lausunnot.

Magneettikuvat otetaan Kennelliiton ohjeiden mukaisesti, ja niiden arvostelussa käytetään Kennelliiton vahvistamaa syringomyelian arvosteluasteikkoa.

Syringomyelialausunto on annettava koiranomistajan kotimaassa tai Suomessa. Muualla kuin Suomessa annetuissa syringomyelialausunnoissa tulee käydä ilmi lausuntamaa, koska arvosteluasteikot voivat vaihdella eri maissa eivätkä siten ole suoraan verrannollisia. Kun koira kuvataan Kennelliiton lausuntoa varten, tulee kuvauksessa noudattaa näitä ohjeita ja kuvat asianmukaisine lähetteineen toimittaa Kennelliittoon, joka antaa virallisen lausunnon kuvista.

Koiran omistajan tulee ilmoittaa kuvaavalle eläinlääkärille, jos koiralla on oireileva syringomyelia. Asia merkitään lähetteeseen.

Magneettikuvat säilytetään keskitetysti Kennelliiton määräämässä paikassa vähintään 10 vuotta, jonka jälkeen ne voidaan hävittää. Kennelliitto kuitenkin säilyttää joka vuodelta maaliskuun kuvat myöhempiä mahdollisia tutkimuksia varten.

2 Lausuntomenettely

Kennelliiton hallitus nimeää eläinlääkärit, joiden antamat lausunnot hyväksytään. Kennelliiton nimeämä virallinen lausunnonantaja saa tietää koiran rodun, iän, sukupuolen ja rekisterinumeron.

Syringomyelialausunto annetaan vain sellaisista kuvista, jotka on ottanut Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan alaisen neurologiatyöryhmän hyväksymä eläinlääkäri, ja joiden mukana on kuvaajan täyttämä Kennelliiton syringomyelialähete.

Lausunto annetaan vain sellaisista magneettikuvista, joita otettaessa ko. koira on ollut tunnistusmerkitty (tai tunnistusmerkitään kuvauksen yhteydessä) Kennelliiton hyväksymällä tavalla. Tunnistusmerkintä on aina tarkastettava kuvauksen yhteydessä. Mikäli mikrosiru joudutaan poistamaan artefaktan vuoksi, koiralle

laitetaan uusi mikrosiru välittömästi magneettikuvauksen jälkeen, ja tiedot sirutuksesta toimitetaan syringomyelialähetteen mukana Kennelliittoon.

Virallisesta tutkimuslausunnosta peritään maksu. Tutkimuslausunto toimitetaan syringomyelialähetteeseen merkitylle vastaanottajalle, ja Kennelliiton tietokantaan merkitään tiedot tutkimustuloksesta sekä lausunnon antaja.

Lausuntoon kirjataan tieto kuvassa havaittavista olennaisista sivulöydöksistä, ainakin aivokammioiden koosta sekä keskikorvien sisällöstä.

Koira voidaan kuvata uudestaan, mutta vasta 6 kuukauden kuluttua edellisestä kuvauksesta tai aiemmin, jos koira kuvataan syringomyelialle tyypillisten oireiden vuoksi. Jos uusintakuvaus kuitenkin tehdään kuvausteknisistä syistä, on kuvaus aiheellista tehdä mahdollisimman pian. Lausunnon antaja saa nähtäväkseen kaikki aiemmat tutkimukset. Koirasta annettu lausunto voi uusintatutkimuksen johdosta muuttua.

Tuontikoirista, ulkomaisista jalostuskoirista ja tuontisperman osalta hyväksytään lausunnot, jotka ovat verrattavissa Kennelliiton asteikkoon, ja joissa koiran kuvausasento on ollut Kennelliiton suositusten mukainen. Lausunnosta tulee käydä ilmi, että koira on ollut tunnistusmerkitty kuvaushetkellä.

Mikäli siitoskäyttöön aiotulle ulkomaiselle koiralle ei saada Kennelliiton arvosteluperiaatteiden mukaisesti annettua lausuntoa koiranomistajan kotimaassa, voidaan tunnistusmerkitty koira kuvauttaa Kennelliiton ohjeiden mukaisesti ja magneettikuvat lähettää arvosteltavaksi Kennelliittoon suomalaista lausuntoa varten (liitteeksi perustelut miksi ulkomaiselle koiralle halutaan lausunto Suomesta). Näin voidaan menetellä myös ennen ulkomaisen koiran ostoa.

3 Arvosteluasteikko

Magneettikuvauksen löydökset

	luokitus
Chiari-epämuodostuma	CM0, CM1, CM2
Keskuskanavan laajentuma / syringomyelia	SM0, SM1, SM2 – jos koira oireilee, lisätään kirjain S; esim. SM2 (S)

Lisälöydökset

	luokitus
Aivokammioiden laajentuma	VM0, VM1, VM2
Sisältöä keskikorvissa	ei sisältää/oikea/vasen/molemmat

Muutosten luokitus

Syringomyelia-aste:

SM0	normaali, keskuskanavan läpimitta alle 1,0 mm (ei keskuskanavan laajentumaa havaittavissa)
SM1	keskuskanavan läpimitta 1,0–1,9 mm
SM2	keskuskanavan läpimitta ≥ 2 mm, myös keskuskanavan ulkopuoliset syrinx-muodostumat (riippumatta keskuskanavan halkaisijasta) tai syrinxin esiaste (presyrinx).
CM0	normaali, pikkuaivojen takareuna pyöreä
CM1	pikkuaivojen takareunassa painauma, mutta aivoselkäydinnestettä näkyvissä
CM2	pikkuaivomadon (vermis) takaosan ja kallon ison aukon (foramen magnum) välissä
CM2	pikkuaivot puristuneet kallon isoon aukkoon tai tyräytyneet sen läpi

Aivokammioiden laajentuma:

VM0	sivuaivokammion läpimitta pienempi kuin aivokuoren läpimitta
VM1	sivuaivokammion läpimitta yhtä suuri kuin aivokuoren läpimitta
VM2	sivuaivokammion läpimitta suurempi kuin aivokuoren läpimitta

Ikä:

a	yli 5-vuotiaat
b	3–5-vuotiaat
c	18 kk–3-vuotiaat

4 Magneettikuvauksen toteutus

Kuvattaessa koiran on oltava iältään vähintään 18 kk. Kuvaus voidaan suorittaa aikaisemmin, mikäli koiralla todetaan sairaudelle tyypillisiä oireita.

Magneettikuvausta varten koira on rauhoitettava tai nukutettava. Käytetyt valmisteet on merkittävä lomakkeeseen.

Magneettikuvissa pakollisia tietoja ovat kuvauksen päivämäärä ja koiran rekisterinumero (tai TM-numero).

Kuvaukset tehdään neurologiatyöryhmän antaman erillisen ohjeistuksen (Syringomyeliakuvauksen suorittaminen) mukaisesti.

Jos koira on asetettu ohjeista poikkeavalla tavalla, on kuvat virheiden välttämiseksi pakko jättää arvostelematta muissa paitsi selkeissä syringomyeliatapauksissa.

5 Kuvien lähetys

Magneettikuvat lähetetään DICOM –muodossa CD-levyllä. Digitaalisia magneettikuvia koskevia määräyksiä täydennetään kun Kennelliitolla on valmiudet vastaanottaa, käsitellä ja varastoida niitä.

6 Valitusmenettely

Valitukset käsittelee Kennelliiton neurologiatyöryhmä koiranomistajan kirjallisen valituksen perusteella. Valitusaika on 90 vuorokautta siitä, kun lausunto on postitettu. Valitusmaksu on kaksi kertaa tarkastusmaksun suuruinen. Jos valitus todetaan aiheelliseksi, maksu palautetaan. Neurologiatyöryhmän päätös korvaa aiemman lausunnon.

Kuvat anonymisoidaan, minkä jälkeen työryhmän jäsenet antavat kuvista lausuntonsa itsenäisesti ennen kokousta tietämättä, mitä osaa lausunnosta valitus koskee, ilman koiran tunnistetietoja sekä tietämättä toisten jäsenten lausuntoja tai alkuperäistä lausuntoa. Kokouksessa kuvat voidaan katsoa yhdessä ja niistä voidaan keskustella, lopullinen lausunto muodostuu työryhmän enemmistöpäätöksellä.

7 Poikkeustapaukset

Kennelliiton jalostustieteellisellä toimikunnalla on oikeus erittäin painavista syistä yksittäisessä poikkeustapauksessa myöntää erivapaus tämän ohjeen määräyksistä.